

ливницата“ на учителя Н. Михайловски. Под въздействието на борбите за нова българска просвета тогава, широкото движение против гръцкото духовенство за самостоятелна българска църква, както и зачестилите местни и от по-широк обхват въстания, организирани против поробителите — турци. Славейков се оформява духовно и политически.

Шестнадесетгодишен той е вече учител в Търново. У него здраво заговорва чувството на омраза и дълбока ненавист към гръцкото духовенство. Младият учител написва една от първите си сатири, осмиваща и заклеждаваща гръцкия владика Панарет и неговия наследник Неофит. Тази сатира му навлича омразата на последните и те започват преследването на младия патриот Славейков и той не се задържа като учител дълго на едно място.

Неуморен труженик за по-висока просвета на народа, той не спира пред никакви пречки, за да открива в ония тежки робски го-

оше от 1849 година изпраща статии, исторически и етнографски бележки, пословици и народни песни, както и свои собствени и преводни стихотворения в „Цариградски вестник“ и в списание „Български книжици“.

Като редактор на вестник „Гайда“, който излиза от 1863 година той определя програмата и задатите му:

„Бързам да известя и да скалесам любопитните за гайдарската музика да заповядат на концертите, които ще даваме непрестанно два пъти на месеца. На концертите имат да чуват те всякакви стрестнати маршюви и тюрлю-тюрлю хора и игри, българските ръченици, гръцко комарото, коконски хора, влашки ок-

Как звучи това днес? Изключителната роля на печата ни е известна на нас. Известна е била и на Славейков. И от колоните на вестниците и списанията народният трибун открито и категорично иска да внуши на народа нравствено-политически принципи да създава сред българите обществено мнение, да насочи и затвърди политическото им съзнание.

Но Славейков не възпитава само възрастните. Той е основоположник на детско-юношеския периодичен печат със списание „Пчелица“, издавано в Цариград през 1871

сила в стихотворението „На Русия“. През 1876 година той става учител в Стара Загора и дочаква там Освободителната война. Идва най-послед дългоочакваното от него освобождение. Като един от челниците на прогресивната част от либералната партия, той се обявява против създаването на сенат у нас, защото е считал, че този институт дава право само на княза, за сметка на народните свободи.

Благодарение и на него се гласува и приема от Учредителното събрание демократичната за онова време Търновска конституция. Той издава вестниците: „Целокупна България“, „Търновска конституция“ и „Остен“.

Последователният демократ, пламенният публицист, талантливият поет, упоритият събирач на народни пословици и самоотверженият народен учител Петко Рачов Славейков умира на 14 юли 1895 година. Цели шестдесет години изминаха от неговата смърт, но почнатото от него просветно дело не умря, а бе продължено от неговите достойни потомци. То живее и тупти днес и в нашите сърца.

Да пребъде делото на П. Р. Славейков!

Заветът на Славейков до младото поколение

Здравей ти младо поколение
със надежди за напред
нас неволи надделяха,
вази те да не смутят.

Уморените заспаха,
живите те нека бдят.

Срам томува, който тъжи,
че в света е минутен гост,
слава в ръка с оръжие,
който бди на своя пост!

Туй що старите зачнаха,
младите ще го вкарат в път,
уморените заспаха,
живите те нека бдят!

САТИРИЧНА ПЕСЕН

Прославило се Търново
със славни гърци владии,
най си са много прослави
със Панарета делия,
делия, дели-башия,
лудия гръцки владика.
Като гидия ходеше,
врана си коня яздеше,
окачен топуз носеше,
селата обикаляше
сякак народа дереше,
и грешни пари береше.

Поповете си яздеше,
груби им думи думаше:
Де гиди старци магарици!
А кметовете псуваше,
псуваше и биеше,
калпаците им хвърляше
и толуми им думаше.
А йощ се повече прослави
наше Велико Търново
със Неофита мъдрия,
мъдрия и лукавия

П. Р. Славейков

Русия

Посвещава се на руския народ

Кат' Русия няма втора
тъй могъща на света;
тя е нашата опора,
тя е нашта висота!

Руска сила, руска воля,
руска кръв и руский пот,
ще избавят от неволя
нашът падналият народ.

Със Русия днес съгласни
да застанем брат до брат,
и да станем сопричастни
в този нейний подвиг свят.

П. Р. Славейков

СЪОБЩЕНИЕ

На 13 юли 1955 г. в 18 ч. в гр. Търново ще се открие къщата-музей на ул. „Драгоман“ № 15, където се е родил П. Р. Славейков, а в 19:30 часа в Дом на офицера ще се проведе тържествено чествуване на 60-годишнината от смъртта му.

За живота и делото на Славейков ще говори писателят Цветан Минков.